

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad i trybu udzielania pomocy uczniom pochodzącym z rodzin byłych pracowników państwowych gospodarstw rolnych, którzy dotychczas otrzymywali stypendia Agencji Nieruchomości Rolnych jest aktem związanym z uchwałą Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych uczniów z rodzin byłych pracowników państwowych gospodarstw rolnych na lata 2006 – 2008.

Celem tego programu jest wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów – dzieci pochodzących z rodzin byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej - uczących się w szkołach ponadgimnazjalnych umożliwiających uzyskanie świadectwa dojrzałości oraz ochronę praw nabytych beneficjentów pomocy otrzymywanej na podstawie programu stypendialnego prowadzonego przez Agencję Nieruchomości Rolnych, skierowanego do uczniów podejmujących naukę w publicznych szkołach średnich/ponadgimnazjalnych, umożliwiających uzyskanie świadectwa dojrzałości. Jego realizację przewidziano na lata 2006-2008.

Stypendia będą otrzymywali wyłącznie uczniowie, którzy spełnili następujące kryteria:

- 1) są dziećmi byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej; za byłych pracowników ppgr uznawano osoby, które były zatrudnione w tych przedsiębiorstwach na podstawie umowy o pracę przez okres co najmniej 3 lat,
- 2) pochodzą z rodzin, w których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 532 zł; możliwe jest odstępianie od tego kryterium w szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek właściwego ośrodka pomocy społecznej,
- 3) zamieszkują na terenach wiejskich i w miastach do 20 tys. mieszkańców,
- 4) otrzymali zawiadomienie/decyzję o przyznaniu stypendium Agencji Nieruchomości Rolnych z terminem ważności co najmniej do czerwca 2006 r.

Szacuje się, że obecnie z tej formy pomocy powinno korzystać:

- w 2006 roku około 35 000 uczniów,
- w 2007 roku około 23 000 uczniów,
- w 2008 roku – około 5 000 uczniów.

Resortem przygotowującym i koordynującym program jest Ministerstwo Edukacji i Nauki. Przewiduje się, że koordynatorem programu na szczeblu województwa będzie wojewoda, zaś na szczeblu powiatu - starosta/prezydent miasta.

Wysokość stypendium ustala się na 200 zł miesięcznie na jednego ucznia. Kwota ta wynika z wysokości stypendium wypłacanego do 30 czerwca 2005 r. przez Agencję Nieruchomości Rolnych.

Rozporządzenie w § 3 szczegółowo określa tryb wnioskowania i przyznawanie stypendium. Następnie określone zostały kompetencje organów, które realizują program. Przyjmuje się, że stypendia będzie przyznawała szkolna komisja do spraw pomocy materialnej, w przypadku, gdy organem prowadzącym szkołę jest powiat. W pozostałych

przypadkach wnioski będzie rozpatrywać i przyznawać stypendia komisja powołana przez starostę/ prezydenta miasta.

Łączny okres przyznawania pomocy stypendialnej z Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych uczniów - dzieci pochodzących z rodzin byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej nie może przekraczać terminu określonego w zawiadomieniu/decyzji o przyznaniu pomocy stypendialnej z Agencją Nieruchomości Rolnych, co oznacza, że do 2008 roku program zostanie zamknięty.

Stypendia są udzielane na 10 miesięcy w roku z tym, że stypendia należne za okres od września 2005 do czerwca 2006 zostaną zrealizowane nie później niż do 23 czerwca 2006 r. w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego.

Rozporządzenie określa także terminy składania dokumentów oraz wypłacania stypendium. Ze względu na termin, w jakim jest planowane uchwalenie rozporządzenia przez Radę Ministrów, na rok 2006 planowane jest odstępstwo od przyjętego terminarza: wnioski o przyznanie stypendium będą składane do 12 maja zaś stypendia wypłacone do 23 czerwca 2006 r. w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego.

Niniejsze rozporządzenie pozwoli na zaspokojenie najpilniejszych potrzeb uczniów – dzieci pochodzących z rodzin byłych pracowników państwowych gospodarstw rolnych, którzy dotychczas otrzymywali stypendia Agencji Nieruchomości Rolnych. Przewidziane rozwiązania pozwalają na szybką i skuteczną pomoc. Rozporządzenie określa cel, na jaki może być przeznaczona pomoc stypendialna.

Stypendium udzielane jest na dofinansowanie:

- 1) wyżywienia (w stołówce szkolnej, internacie, bursie, stołówce prowadzonej przez inny podmiot);
- 2) zakwaterowania (internat, bursa, kwatera prywatna);
- 3) dojazdów do szkoły;
- 4) zakupu podręczników i pomocy szkolnych;
- 5) zakupu niezbędnej odzieży i obuwia;
- 6) kieszonkowego - maksymalnie do wysokości 50 zł miesięcznie;
- 7) innych wydatków związanych z edukacją, m.in. na:
 - a) naukę języków i inne zajęcia fakultatywne,
 - b) zajęcia edukacyjne realizowane poza szkołą,
 - c) wycieczki szkolne.

Rozporządzenie określa także sposób wypłaty i rozliczenia stypendiów oraz precyzuje przypadki, w których zaprzestaje się wypłacania stypendium.

Proponowane rozwiązania odwołują się do rozwiązań przyjętych w programie stypendialnym Agencji Nieruchomości Rolnych.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny.

Wprowadzane regulacje pozwolą na wypełnienie zobowiązań państwa wobec uczniów – dzieci pochodzących z rodzin byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, którym wcześniej przyznano i wypłacano stypendia Agencji Nieruchomości Rolnych, a którzy po 30 czerwca 2005 roku nie otrzymywali tych stypendiów, mimo zapewnienia im tego w zawiadomieniu/decyzji o przyznaniu pomocy stypendialnej.

Przewiduje się, że program będzie funkcjonował do czerwca 2008 roku. W przypadku, gdy uczeń otrzymał zawiadomienie/decyzję pod koniec 2004 roku, uprawnienie do otrzymywania stypendium może wygasnąć dopiero w czerwcu 2008 roku (w przypadku pobierania nauki w szkole 4-letniej). W każdym roku szkolnym liczba beneficjentów będzie się zmniejszała o absolwentów szkół.

Wprowadzone regulacje wpływać będą na.:

- na poziomie województwa: wojewoda, kurator oświaty
- na poziomie powiatu: starosta/prezydent miasta, dyrektor szkoły
- uczniów

2. Wpływ podmiotowej regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego oraz skutki finansowe wprowadzanych zmian.

Program będzie finansowany z budżetu państwa ze środków ujętych w rezerwie celowej, przeznaczonej na finansowanie rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych uczniów pochodzących z rodzin byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej na lata 2006-2008 korzystających wcześniej ze stypendiów Agencji Nieruchomości Rolnych, przewidzianej do dyspozycji Ministra Edukacji i Nauki. W 2006 roku przewiduje się na ten cel 88,4 mln zł. zapisanych w rezerwie celowej nr 45 budżetu państwa „Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego”.

Kwota rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczona na pomoc stypendialną uczniów - dzieci byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, uczących się w szkołach ponadgimnazjalnych umożliwiających uzyskanie świadectwa dojrzałości, korzystających wcześniej ze stypendiów wypłacanych przez Agencję Nieruchomości Rolnych, wynosi:

- w roku 2006 – 88,4 mln zł (w tym 28 mln jako refundacja za wrzesień-grudzień 2005 r. oraz zł 60,4 mln zł za rok 2006),
- w roku 2007 – 27 mln zł,
- w roku 2008 – 6 mln zł.

Podziału zaplanowanych na kolejne lata kwot na poszczególne województwa dokona Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Edukacji i Nauki.

Szacunkowa liczba dzieci, które od września 2005 r. kontynuują naukę w szkołach ponadgimnazjalnych, a wcześniej przyznano im stypendia Agencji Nieruchomości

Rolnych to około 35 000 uczniów. W kolejnych latach trwania programu biorąc pod uwagę, że większość z uczniów, którzy pobierali stypendium Agencyjne uczy się w 3-letnich szkołach średnich każdego roku powinno z systemu stypendialnego „wychodzić” ok. 1/3 uczniów.

Skutki finansowe w 2006 roku.

Kwota przeznaczona na pomoc stypendialną dla uczniów – dzieci pochodzących z rodzin byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej uczących się w szkołach ponadgimnazjalnych umożliwiających uzyskanie świadectwa dojrzałości, korzystających wcześniej ze stypendiów wypłacanych przez Agencję Nieruchomości Rolnych wynosi **w roku 2006** – 88,4 mln zł (w tym 28 mln jako refundacja za wrzesień-grudzień 2005 r. oraz 60,4 mln zł za rok 2006): 28 mln zł jako refundacja stypendiów przyznanych uczniom w okresie wrzesień – grudzień 2005 roku (35 000 uczniów x 4 miesiące x 200 zł), 42 mln zł jako stypendia wypłacane w okresie styczeń – czerwiec 2006 roku (35 000 uczniów x 6 miesięcy x 200 zł), 18,4 mln zł stypendia wypłacane w okresie wrzesień – grudzień 2006 roku (23 000 uczniów x 4 miesiące x 200 zł). Kwota 88,4 mln zł. zostanie uruchomiona z rezerwy celowej nr 45 budżetu państwa „Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego”.

3. Wpływ przedmiotowej regulacji na rynek pracy.

Wprowadzone zmiany nie mają wpływu na rynek pracy

4. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

Wprowadzone zmiany nie mają bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

5. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów.

Wprowadzone zmiany mają ograniczony wpływ na sytuację i rozwój regionów. Będą dotyczyły – terenów, na których mieszkają byli pracownicy państwowych gospodarstw rolnych, posiadający dzieci podejmujące naukę w szkole ponadgimnazjalnej umożliwiającej uzyskanie świadectwa dojrzałości.

Regulacja będzie miała istotny wpływ na rozwój regionów popegeerowskich. Umożliwi szerszej grupie odbiorców korzystanie ze wsparcia stypendialnego oraz w znaczący sposób podwyższy wysokość przysługującego uczniom z tych terenów stypendium w porównaniu z wysokością pomocy przyznawanej w ramach Narodowego Programu Stypendialnego.

6. Skutki prawne regulacji.

Wprowadzenie rozporządzenia jest niezbędne do wprowadzenia w życie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych uczniów z terenów państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej na lata 2006 – 2008, którego celem jest objęcie pomocą stypendialną uczniów – dzieci pochodzących z rodzin byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, którzy otrzymywali stypendia Agencji Nieruchomości Rolnych.

Przedmiot projektowanych regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

7. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przesłany do konsultacji społecznych następującym partnerom:

1. Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”
2. Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego
3. Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”
4. Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisja Krajowa
5. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”
6. Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”
7. Krajowa Sekcja Edukacji Narodowej KNSZZ „Solidarność 80” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego
8. Zarząd Krajowy Związku Zawodowego Nauczycieli Szkół Leśnych w Polsce
9. Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”
10. Krajowa Sekcja Oświaty NSZZ „Solidarność”
11. Sekretariat Episkopatu Polski
12. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych
13. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
14. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”
15. Konfederacja Pracodawców Polskich
16. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych
17. Związek Rzemiosła Polskiego
18. Business Centre Club - Związek Pracodawców
19. Konfederacja Stowarzyszeń Nauczycielskich
20. Polski Związek Logopedów Zarząd Główny
21. Społeczne Towarzystwo Oświatowe
22. Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej
23. Zarząd Główny Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego
24. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej
25. Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców
26. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty
27. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego
28. Rada Pomocy Społecznej
29. Rada Działalności Pożytku Publicznego